

OULU & SEUTU

Pohjoisesta kasvun keskus

Matti Vanhanen: Pohjoinen rata nostettava kansalliseksi kärkihankkeeksi

Pasi Klemettilä Kaleva

OULU Nyt on viimeinkin aika, että koko Suomi nostaa katseensa pohjoiseen ja alkaa toteuttaa sieltä löytyviä, Suomen suurimpia kasvun mahdollisuuksia. Mahdollisuuksia on Jäämerellä ja kaivosalalla Suomen puolella. Näin voi kiteyttää Oulussa perjantaina pidetyn, arktisen alueen mahdollisuuksia käsitelleen seminaarin keskusteluita.

Seminaarin pääpuhujana olleen Perheyrittäjien liiton toimitusjohtajan Matti Vanhasen mielestä on edelleen riski, että Jäämeren rannikkovaltiot pitävät hyödyn mahdollisimman paljon itsellään.

”Kysymys on, ovatko yrityksemme riittävän verkottuneita keskenään. Se ei riitä, että Pohjois-Suomen yritykset verkottuvat,

vaan tarvitaan koko Suomen yrityksiä”, Vanhanen sanoo.

Hänen mukaansa tärkeintä on, että Suomesta järjestetään rautatieyhteys Venäjälle tai Norjaan, jotta raskaatkin kuljetukset Jäämerelle onnistuvat.

”Pohjoinen rata olisi nostettava kansalliseksi kärkihankkeeksi ja myös osaksi EU:n politiikkaa. Maan hallituksen pitäisi ensi töikseen ratkaista tahtotila, ryhdytäänkö tähän. Aikaa menee kuitenkin kymmenen vuotta ennen kuin rata toteutuu.”

Vanhasen mukaan pohjoinen ulottuvuus on EU:ssa jäänyt osittain abstraktiksi asiaksi. ”Itse uskon, että reaalielämän kovista tekijöistä johtuen se alkaa nyt saada lihaa luiden ympärille”, Vanhanen sanoo.

Tilaisuudessa puhui myös kommentaja Pasi Staff merivoimis-

ta, joka on Euroopan merivalvontaverkon puheenjohtaja ja Euroopan puolustushallintojen edustaja EU-komissiossa yhteisen tilannekuvahankkeen valmistelussa.

Hänen vetämänään Euroopan merialueille järjestellään järkevää ja toimivaa merivalvontaa, joka ulottuu myös arktisille merialueille. Hänen mukaansa Suomessa tällainen toiminta on ollut arkipäivää jo pitkään, mutta muualla suomalainen osaaminen on hämmästelyn aihe.

Esimerkiksi Yhdysvaltoja kiinnostaa merenkulun strateginen turvallisuus pohjoisen merialueilla. Rahanarvoista osaamista siis Suomesta löytyy.

Staffin mielestä suomalaisten on vakuuttavasti astuttava esiin. ”Pienen Suomen on uskallettava

”On uskallettava sanoa, että me hoidamme tämän homman, vaikkei toteutustavasta olisikaan varmaa tietoa.”

Pasi Staff
kommentaja

sanoa, että me hoidamme tämän homman, vaikkei toteutustavasta olisikaan varmaa tietoa. On mentävä tulta päin.”

Seminaarin olivat koonneet konsulttifirmat, oululainen Tulevaisuuden Kasvupolut Oy sekä eteläsuomalaiset RD Aluekehitys Oy ja China Tekway Oy.

Erikoistutkija Yrjö Myllylä RD Aluekehitys Oy:stä on vuosien

ajan tutkinut eri projekteissa myös pohjoisten alueiden kehittämismahdollisuuksia.

Hänen mukaansa pitkän tähtäimen näkymä on, että raaka-aineiden hintojen nousu, teknologinen kehitys raaka-aineiden hyödyntämiseksi, Venäjän kiinnostus pohjoisiin alueisiin ja ilmastonmuutos nostavat pohjoisen Suomen mahdollisuuksia.

Teknologian kehittämiseen kannattaa Myllylän mielestä satsata, koska sitä tarvitaan. ”Valtiovaltaa pitäisi puolestaan ymmärtää, että heitän tässä tarvitaan oikeasti. Tämä ei ole pelkästään yritysten homma.”

Valtiovalta voisi esimerkiksi harkita mukanaoloa telakkakuvioiden pohjoisten merien mahdollisuuksia ajatellen.

Hänen mukaansa valtiovalta olisi tarpeen rakentaa mineraal-

livojen hyödyntämiseksi kansallinen mineraalialan kehittämissuunnitelma, jossa mietittäisiin systemaattisesti, miten jatkojalostusta voitaisiin lisätä.

”Mineraalipuolella on tehty virheellistä politiikkaa, on luovuttu kaivosoikeuksista ja malminetsinnästä. Kuitenkin asian tuntijoiden piirissä on nähty mahdollisuudet 90-luvun alusta lähtien”, Myllylä sanoo.

”Maa- ja metsätalouden tavalla saada kauppatavaraksi, ne on jaettu käytännössä ilmaiseksi. Rauta- ja teräsyhtiöt hankkivat maailmalla kaivoksia, voitaisiinko Suomessakin tehdä niin? Uusia rakenteita voitaisiin muodostaa malminetsintään ja oikeuksien hankintaan”, Myllylä pohtii.